

UPRavno sodišče
REPUBLIKE SLOVENIJE

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljali višji sodnik in sodnici mag. Darinka Dekleva Marguč kot predsednica ter mag. Jonika Marflak Trontelj in dr. Boštjan Zalar kot člana,

ob sodelovanju pravosodne svétnice Martine Greif kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke.

toženo stranko: REPUBLIKA SLOVENIJA, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Dunajska cesta 22, Ljubljana,

zaradi dostopa do informacij javnega značaja,

o tožbi zoper odločbo Vrhovnega državnega tožilstva RS št. Tu-9-5/55/2017/7 z dne 7. 9. 2017, v zvezi z odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-229/2017/6 z dne 21. 11. 2017,

na seji 17. aprila 2019

RAZSODILO:

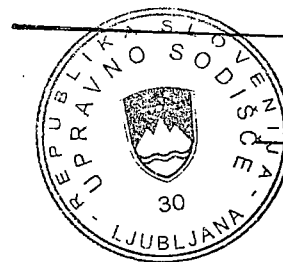
- I. Tožba se zavrne.
- II. Vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

I U 4/2018-50

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA

UPRavno sodišče RS, LJUBLJANA

11. 4. 2019

Podpis prijateljne
sodne osebe:

OBRAZLOŽITEV

1. Prvostopenjski organ je z izpodbijano odločbo zavrnil zahtevo tožnika za posredovanje sklepov in odločb, s katerimi je zaključil postopke v zvezi s prijavi kaznivih dejanj, ki so bila podana s prijavi in naznanili z dne 28. 3. 2013 (pravilno: 27. 8. 2013¹), 27. 5. 2013, 14. 7. 2013, 6. 11. 2014, 14. 11. 2014, 5. 4. 2016, 20. 5. 2016 ter 29. 8. 2016. Citira določbo prvega odstavka 4. člena in prvi odstavek 1. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) ter ugotavlja, da ne razpolaga z dokumenti - prijavi in naznanili z dne 20. 5. 2016 in 29. 8. 2016. V tem delu tako informacija javnega značaja ne obstaja, zato je bilo v tem delu dostop do zahtevanih podatkov treba zavrniti že iz tega razloga. V zvezi s tožnikovo zahtevo v preostalem delu pa je organ vpogledal v dva tožilska spisa, ki ju je tožnik v svoji zahtevi izrecno opredelil z opravljenima številka in ugotovil, da sta v skladu z Zakonom o tajnih podatkih (ZTP) označena s stopnjo tajnosti, in sicer eden s stopnjo tajnosti "zaupno" (nanaša se na prijavo z dne 27. 5. 2013, 14. 7. 2013, 6. 11. 2014 ter 14. 11. 2014), drugi pa s stopnjo tajnosti "tajno" (nanaša se na prijavo z dne 27. 8. 2013). Ugotavlja tudi, da stopnja tajnosti v obeh spisih še traja oziroma ni prenehala. Tako zaključuje, da je glede preostalih zahtevanih dokumentov podana izjema od prostega dostopa do zahtevanih informacij iz 1. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. V zvezi z zahtevo tožnika, da želi kopijo sklepa, s katerim je organ zaključil postopek v zvezi s prijavo kaznivih dejanj z dne 5. 4. 2016, pa ugotavlja, da tožnik z navedeno informacijo že razpolaga, saj mu je bila osebno vročena.
2. Drugostopenjski organ je z odločbo z dne 21. 11. 2017 pritožbo tožnika zoper odločbo prve stopnje zavrnil (1. točka izreka) in odločil, da v postopku reševanja te pritožbe niso nastali posebni stroški (2. točka izreka). V pritožbenem postopku je tožnik vztrajal pri dostopu do informacij v delu, v katerem je prvostopenjski organ zaključil postopke v zvezi s prijavi in naznanili kaznivih dejanj z dne 27. 8. 2013, 27. 5. 2013, 14. 7. 2013, 6. 11. 2014, 14. 11. 2014 ter 20. 5. 2016. Poudarja, da je z namenom razjasnitve dejanskega stanja pri prvostopenjskem organu 16. 11. 2017 opravil ogled *in camera*. Vpogledal je v spis Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani št. LJ-Ktn-4696/2016/2/LT, v zvezi s katerim ugotavlja, da se je postopek v tem spisu začel obravnavati na podlagi kazenske ovadbe z dne 5. 4. 2016, nato pa še kazenske ovadbe z dne 14. 6. 2016, pri čemer je bil dokument z dne 20. 5. 2016 v tem spisu opredeljen kot zaprosilo in zahteva, kar pomeni, da se na podlagi tega dokumenta postopek ni niti začel niti končal, kar izhaja iz sklepa o zavrženju z dne 15. 9. 2016 št. Ktn-4696/2016/SU. Tako ugotavlja, da organ z dokumentom, ki ga je tožnik v zahtevi opredelil kot

¹ Gre za očitno pomoto v izreku in deloma v obrazložitvi odločbe prve stopnje (do vključno z drugo stranjo), saj je to prijavo prvostopenjski organ v nadaljevanju obrazložitve pravilno navajal in se do konkretnega dokumenta (prijava z dne 27. 8. 2013) tudi opredelil, kar je ugotovil in pojasnil pritožbeni organ v odločbi druge stopnje (glej: zadnji odstavek na strani 4 obrazložitve).

„zaključek postopka na podlagi dokumenta z dne 20. 5. 2016“, ne razpolaga in je v tem delu tožnikova pritožba neutemeljena. V zvezi s prijavi z dne 27. 8. 2013, 27. 5. 2013, 14. 7. 2013, 6. 11. 2014 in 14. 11. 2014 pa je organ vpogledal v spisa št. Opp-Ktpp-Z-8/2016 in Opp-Ktpp-Z-13/14, ki sta označena s stopnjo tajnosti, in sicer eden s stopnjo tajnosti "zaupno" (nanaša se na prijave z dne 27. 5. 2013, 14. 7. 2013, 6. 11. 2014 ter 14. 11. 2014), drugi pa s stopnjo tajnosti "tajno" (nanaša se na prijavo z dne 27. 8. 2013). Toženka s tem v zvezi ugotavlja, da zahtevane informacije izpolnjujejo tako formalni kot materialni kriterij na podlagi ZTP kar pomeni, da je podana izjema po 1. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ in je odločitev prvostopenjskega organa pravilna.

3. Tožnik se z izpodbijano odločbo in odločbo druge stopnje ne strinja in vlaga tožbo, v kateri navaja, da je toženka sprejela napačno razlago, da dokumenti vsebujejo take podatke - kadrovske podatke, da bi lahko, če bi bili razkriti tretji nepooblaščenim osebam, ogrozili varnost SOVE, pa tudi življenje in zdravje uradnih oseb SOVE, zaradi česar posledično ne bi mogla zaščititi nacionalnih interesov Republike Slovenije. V svojih prijavih, ki jih je posredoval na Specializirano in na Okrožno državno tožilstvo, ni navajal nobenih tajnih podatkov, ki bi ogrozili Republiko Slovenijo. Poudarja, da je njegovo ime javno in da se na svetovnem spletu lahko takoj prebere, da je bil torej ta podatek ni več taje. Imena oseb, zoper katere je podal kazenske ovadbe, pa se lahko izpustijo ali brišejo. Navaja, da je zakrivanje določene vsebine kot tajnega podatka način dela, da zakrije svoje ravnanje zoper posamezne zaposlene in s takim načinom onemogoča posameznikom, da se pritožijo oziroma da vodijo sodne postopke, saj ne morejo predložiti dokazov, ker so ti tajni. Takemu načinu dela je sledil tudi prvostopenjski organ in toženka. Ker zahtevanih dokumentov ni prejel, jih ni mogel vložiti v kazenski spis I K 36086/2016, ki teče na podlagi zato se je postopek končal negativno. Podobno se dogaja delovnopравни dokumenti (pogodbe o zaposlitvi, aneksi, sklepi), ki jih ne more prejeti, saj so podatki tajni, ne glede na to, da se na internetu takoj vidi, da je bil . Sprašuje se, katera življenja zaposlenih bi bila ogrožena, kot to navaja toženka v drugostopenjski odločbi. Meni, da ni nobenih okoliščin, ki bi utemeljevale označitev zahtevanih dokumentov kot taje podatek. Sodišču predlaga, da tožbi ugodi, izpodbijano odločbo razveljavi (pravilno: odpravi) ter zadevo vrne prvostopenjskemu organu v ponovno odločanje; podrejeno, da Specializiranemu državnemu tožilstvu naloži, da je v roku 15 dni od izdaje prvostopenjske odločbe tožniku dolžan izročiti sklepe, ki so bili izdani na podlagi prijavi in naznanil z dne 27. 5. 2013, 14. 7. 2013, 6. 11. 2014, 14. 11. 2014 in 20. 5. 2016. Hkrati predlaga povrnitev stroškov postopka z zakonskimi zamudnimi obrestmi.
4. Toženka v odgovoru na tožbo odgovarja na tožbene navedbe in sodišču predlaga zavrnitev tožbe.

5. Tožnik v več pripravljalnih vlogah dodatno pojasnjuje tožbene navedbe in vztraja pri tožbi.
6. Tožba ni utemeljena.
7. V obravnavani zadevi je sporna zavrnitev dostopa do dokumentov - sklepov in odločb, s katerimi je prvostopenjski organ zaključil postopke v zvezi s prijavi kaznivih dejanj, ki so bila prodana s prijavi in naznanili z dne: 27. 8. 2013, 27. 5. 2013, 14. 7. 2013, 6. 11. 2014, 14. 11. 2014 ter 20. 5. 2016.
8. Skladno z določbo prvega odstavka 4. člena ZDIJZ je informacija javnega značaja informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva (dokument), ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb. To pomeni, da mora dokument oziroma informacija, do katere zahteva prosilec dostop, že obstajati v eni izmed v tej določbi naštetih oblik. Vendar pa informacija, kot jo je opredelil tožnik, to je sklep oziroma odločba, s katero je organ zaključil postopek v zvezi s prijavo kaznivih dejanj z dne 20. 5. 2016, ne obstaja, saj ne obstaja prijava kaznivih dejanj oziroma naznanilo, ki bi nosilo datum 20. 5. 2016. To pomeni, da dokument, ki ga zahteva tožnik, ne obstaja in torej ne gre za informacijo javnega značaja skladno s prvim odstavkom 4. člena ZDIJZ. Glede na povedano sodišče ugotavlja, da je odločitev v tem delu pravilna.
9. Glede ostalih dokumentov pa je sporno, ali je podana izjema za dostop do informacij javnega značaja na podlagi določbe 1. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, in sicer ali gre za podatke, ki so na podlagi zakona, ki ureja tajne podatke, opredeljeni kot tajni.
10. V skladu z določbo prvega odstavka 5. člena ZDIJZ so informacije javnega značaja prosilcem prosto dostopne, organ pa lahko po prvem odstavku 6. člena ZDIJZ prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na v tem členu taksativno določene izjeme. Tako se prosilcu lahko zavrne zahteva tudi tedaj, če gre med drugim za podatek, ki je na podlagi zakona, ki ureja tajne podatke, opredeljen kot tajen (1. točka prvega odstavka 6. člena ZDIJZ). Skladno s 4. točko 5. člena ZTP se po določbah tega zakona lahko določi za tajnega podatek, ki je tako pomemben, da bi z njegovim razkritjem nepoklicani osebi nastale, ali bi očitno lahko nastale, škodljive posledice za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi in se nanaša na obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije. V skladu s 7. členom ZTP je dostop do tajnih podatkov omejen in je mogoč na način in ob pogojih, določenih s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi ter na način in ob pogojih, določenimi z drugimi sistemskimi postopkovnimi zakoni ali mednarodnimi

pogodbami, ki jih je sklenila Republika Slovenija. V skladu s prvim odstavkom 10. člena ZTP podatek določi za tajnega, ob pogojih in na način, določenih s tem zakonom, pooblaščen oseba. Pooblaščen osebe so našteje v drugem odstavku te določbe, in sicer so to predstojnik organa, izvoljeni ali imenovani funkcionarji organa, ki so za določanje in posredovanje tajnih podatkov pooblaščen z zakonom oziroma s predpisom, izdanim na podlagi zakona, ali jih je za to pisno pooblastil predstojnik in osebe, zaposlene v organu, ki jih je za to pisno pooblastil predstojnik tega organa. V skladu s 13. členom ZTP imajo tajni podatki iz 5. člena tega zakona glede na možne škodljive posledice za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi, ki utegnejo nastati, če bi bili razkriti nepoklicani osebi, eno od tam naštetih stopenj tajnosti, in sicer je v 2. točki te določbe navedeno, da se s stopnjo tajnosti "tajno" določi za tajne podatke, katerih razkritje nepoklicani osebi bi lahko hudo škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije; v 3. točki te določbe pa je navedeno, da se stopnja tajnosti "zaupno" določi za tajne podatke, katerih razkritje nepoklicani osebi bi lahko škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije.

11. Iz upravnega spisa zadeve izhaja, da je toženka pri prvostopenjskem organu opravila ogled *in camera* ter vpogledala tožilska spisa, ki se nanašata na preostale zahtevane informacije v predmetnem postopku. Pri tem je bilo ugotovljeno, da sta obe zadevi (Opp-Ktpp-Z-8/2016 in Opp-Ktpp-Z-13/14) označeni s stopnjo tajnosti, pri čemer je ena označena s stopnjo tajnosti "zaupno" (nanaša se na prijave z dne 27. 5. 2013, 14. 7. 2013, 6. 11. 2014 ter 14. 11. 2014), druga pa s stopnjo tajnosti "tajno" (nanaša se na prijavo z dne 27. 8. 2013).
12. Sodišče ugotavlja, da je stopnjo tajnosti in opredelitev tajnih dokumentov v Oceni možnih škodljivih posledic št. Tpp_SO-T 4/2013 GR z dne 21. 10. 2013 podpisala ... višja državna tožilka, vodja Posebnega oddelka, pri čemer ocena možnih škodljivih posledic opredeljuje celoten spis zadeve kot „tajno“. Ob tem iz Ocene možnih škodljivih posledic izhaja, da je dokument oziroma podatek tako pomemben, da bi njegovo razkritje nepoklicani osebi lahko hudo škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije ter da določena stopnja tajnosti preneha s preklicem. V spisu se nahaja tudi pooblastilo št. Tu-S-12/1-2013/HF z dne 7. 1. 2013, s katerim je vodja Specializiranega državnega tožilstva, višji državni tožilec ... na podlagi tretjega odstavka 205. člena Državnotožilskega reda pooblastil ... za določanje tajnosti in stopnje tajnosti zadevam iz pristojnosti Posebnega oddelka Specializiranega državnega tožilstva. ... kot vodja Posebnega oddelka, torej dodeli spisu stopnjo tajnosti, ki ga sicer vodi konkretni državni tožilec, ki mora slediti tej oceni vodje. Prav tako iz upravnega spisa zadeve izhaja, da je toženka vpogledala v spis št. Ktpp-Z-13/2014, ki ga je vodil Oddelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili, katerega del so prijave z dne 27. 5. 2013, 14. 7. 2013, 6. 11. 2014 in 14. 11. 2014, ki nosi oznako tajnosti "zaupno". Tudi v tem spisu se

nahaja Ocena možnih škodljivih posledic št. Ktp-Z-13/2014 GR z dne 28. 11. 2014, ki prav tako opredeljuje celoten spis zadeve z oznako tajnosti, in sicer "zaupno", podpisana je _____, višja državna tožilka, vodja Posebnega oddelka. Ob tem je navedeno, da bi razkritje nepoklicani osebi lahko škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije ter da določena stopnja tajnosti „zaupno“ preneha s preklicem. Po navedenem sodišče zaključuje, da je stopnja tajnosti v navedenih dokumentih določena v skladu z zgoraj citiranimi določbami 4. točke 5. člena ter 7. in 10. členom ZTP.

13. Glede na navedeno, kar med strankama niti ni sporno, imajo podatki, katerih razkritje v skladu z ZDIJZ zahteva tožnik, določeno stopnjo tajnosti v skladu z ZTP "zaupno" in "tajno". Da gre v konkretnem primeru za podatke v navedenih tožilskih spisih, ki se nanašajo na obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije, saj dokumenti med drugim vsebujejo nekatere kadrovske podatke glede zaposlenih v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (SOVA) med strankama prav tako ni sporno. Pri čemer je SOVA organ, za katerega že iz njegovega naziva oziroma namena ustanovitve izhaja, da deluje znotraj sistema nacionalne varnosti za izvajanje ukrepov, s katerimi se zagotavlja zadostna raven nacionalne varnosti in varnosti državljanov oziroma posameznikov. Čim pa je tako, gre tudi po presoji sodišča skladno s 1. točko prvega odstavka 6. člena ZDIJZ v tem primeru za podatke, do katerih je dostop potrebno ob upoštevanju te določbe zavrniti.
14. Ob tem sodišče tožniku pojasnjuje, da po ZDIJZ pravni položaj prosilca oziroma namen, zaradi katerega želi informacijo javnega značaja, ni pomemben, saj ta zakon ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop do informacij javnega značaja (prvi odstavek 1. člena ZDIJZ). Če gre za informacijo javnega značaja, za razkritje katere ni podana nobena izmed zakonsko določenih izjem, je ta prosto dostopna vsem pravnim in fizičnim osebam (prvi odstavek 5. člena ZDIJZ). Če pa obstajajo izjeme, se dostop do podatka kot informacije javnega značaja po določbah ZDIJZ zavrne ne glede na to, ali prosilec tak podatek potrebuje za varstvo svojih pravic in pravnih koristi.
15. Glede na tožbene navedbe sodišče v zvezi s tem pojasnjuje še, da zavrnitev dostopa do podatka po določbah ZDIJZ, ker obstaja ena izmed izjem za njegovo javno razkritje, sama po sebi ne pomeni, da posameznik tega podatka v drugem postopku, v katerem lahko uveljavlja varstvo svoje pravice oziroma pravne koristi, ne bi mogel pridobiti, pomeni le, da ne gre za informacijo javnega značaja. Zato odločitev o zavrnitvi dostopa do zahtevanih dokumentov, kot informacij javnega značaja, ne pomeni tudi odločitve, da tožnik v drugem postopku, v katerem lahko uveljavlja svoje pravice iz tega naslova, nima možnosti vpogleda vanje. Postopek po ZDIJZ pa ni ustrezna pravna podlaga za dosego cilja, ki ga tožnik zasleduje.

Zato sodišče ni sledilo dokaznemu predlogu tožnika za vpogled v spise Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani in v kazenski spis Okrožnega sodišča v Ljubljani I K 36086/2016. Izvedba teh dokazov glede na prej pojasnjeno namreč ne bi mogla vplivati na odločitev v zadevi.

16. Ker na odločitev v zadevi ne morejo vplivati niti ostale tožbene navedbe, je sodišče tožbo kot neutemeljeno zavrnilo (prvi odstavek 63. člena Zakona o upravnem sporu - ZUS-1). Odločitev je sprejelo na seji na podlagi prvega odstavka 59. člena ZUS-1. Tožnik namreč v tožbi ugovarja nepravilni uporabi materialnega prava v tej zadevi.
17. Odločitev o stroških postopka temelji na četrtem odstavku 25. člena ZUS-1, po katerem trpi vsaka stranka svoje stroške postopka, če sodišče tožbo zavrne.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 17. aprila 2019

Predsednica senata
mag. Darinka Dekleva Marguč, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom
Podpis pristojne sodne osebe